

Sarajevo, 26.06.2017. godine

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANCIJSKIM TRŽIŠTIMA
19.06.2017.- 23.06.2017.

Tablica 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona		SAD		Velika Britanija		Japan	
	16.6.17	- 23.6.17	16.6.17	- 23.6.17	16.6.17	- 23.6.17	16.6.17	- 23.6.17
2 godine	-0,66	- -0,62 ↗	1,32	- 1,34 ↗	0,16	- 0,24 ↗	-0,11	- -0,10 ↗
5 godina	-0,40	- -0,38 ↗	1,74	- 1,76 ↗	0,46	- 0,51 ↗	-0,07	- -0,07 ➔
10 godina	0,28	- 0,26 ↘	2,15	- 2,14 ↘	1,02	- 1,03 ↗	0,06	- 0,06 ➔

Tablica 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi	
	16.6.17	- 23.6.17
3 mjeseca	-0,854	- -0,806 ↗
6 mjeseci	-0,710	- -0,716 ↘
1 godina	-0,686	- -0,680 ↗

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za razdoblja od 3 mjeseca do 30 godina na dane 23.06.2017. godine (pone su prikazane puno linije) i 16.06.2017. godine (ispredane su linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Iz rejting agencije Moody's je, nakon objavljenih rezultata parlamentarnih izbora u Francuskoj, priopćeno da ovakvi rezultati daju vlasti predsjednika Macrona snažnu podršku da sproveđe svoju politiku koja je fokusirana na reforme, a što je pozitivno po izgledu kreditnog rejtinga Francuske.

Njemački Ifo institut je povećao prognoze gospodarskoga rasta Njemačke za ovu godinu na 1,8% sa ranijih 1,5%, te priopćio da su rizici povezani s Brexitom i izborom predsjednika Trumpa u SAD smanjeni u odnosu na početak tekuće godine. Također, prognoze gospodarskoga rasta za narednu godinu su povećane na 2,0% sa 1,8%, koliko je ranije očekivano. Ovaj institut očekuje da će ECB započeti s izlaznom strategijom iz programa kupovine obveznica sljedeće godine kako gospodarski rast u eurozoni bude dobijao na snazi. Istodobno, u mjesecnom biltenu ECB-a se navodi da ekonomski podaci ukazuju na stabilan gospodarski rast u eurozoni u drugom tromjesečju, te je ukazano na poboljšanje globalnog gospodarskoga rasta nakon prolaska težeg razdoblja za gospodarstvo. Što se tiče inflacije, navodi se da će se kretati blizu trenutne razine u dolazećim mjesecima, te da, iako još uvijek ne postoje uvjeravajući

dokazi oporavka potrošačkih cijena, postoje rani znaci cjenovnih pritisaka u proizvodnji i cjenovnom lancu.

Belgija je emitirala sedmogodišnje (0,162%), desetogodišnje (0,599%) i tridesetogodišnje (1,612%) obveznice, a Njemačka obveznice s dospijećem od 30 godina po prinosu od 1,02%, što je za 22 bazna boda manje u odnosu na aukciju održanu prije mjesec dana. Francuska je emitirala tromjesečne (-0,588%), šestomjesečne (-0,591%) i jednogodišnje (-0,595%), Nizozemska tromjesečne (-0,63%) i šestomjesečne (-0,638%) trezorske zapise, dok je Španjolska emitovala tromjesečne (-0,425%) i devetomjesečne (-0,385%), a ESM šestomjesečne (-0,606%) trezorske zapise.

Tablica 3: Kretanje ekonomskih pokazatelja za eurozonu

Red.br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Indeks građevinskog sektora – EZ (G/G)	TRAVANJ	-	3,2%
2.	Tekući račun – EZ (u milijardama EUR)	TRAVANJ	-	22,2
3.	Indeks povjerenja potrošača – EZ (prelim.)	LIPANJ	-3,0	-1,3
4.	PMI kompozitni indeks – EZ (prelim.)	LIPANJ	56,6	55,7
5.	PMI kompozitni indeks – Njemačka (prelim.)	LIPANJ	57,2	56,1
6.	PMI kompozitni indeks – Francuska (prelim.)	LIPANJ	56,7	56,9
7.	GDP – Nizozemska (tromjesečno)	I tromjesečje	0,4%	0,4%
8.	GDP – Francuska (tromjesečno)	I tromjesečje	0,4%	0,5%
9.	Industrijska proizvodnja – Austrija (G/G)	TRAVANJ	-	3,3%
10.	Industrijske porudžbine – Italija (G/G)	TRAVANJ	-	-2,2%
11.	Potrošnja stanovništva – Nizozemska (G/G)	TRAVANJ	-	2,7%

SAD

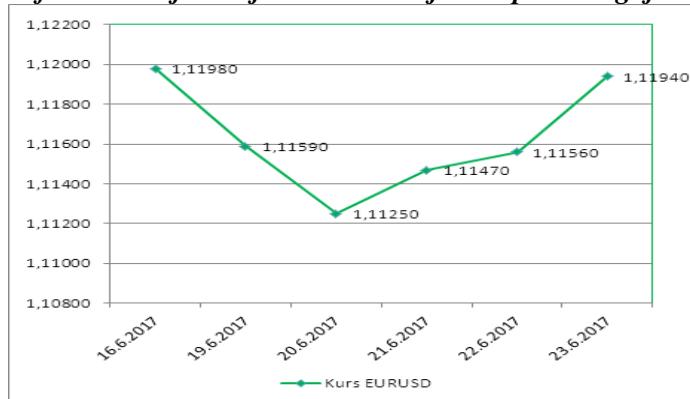
Prnosi američkih obveznica tijekom proteklog tjedna nisu bilježili značajne promjene. U tom razdoblju nije bilo objavljivanja značajnijih ekonomskih pokazatelja, ali je pažnja sudionika na financijskim tržištim bila usmjerena na izjave Fedovih zvaničnika, prema kojima je evidentno da su dva glavna čimbenika o kojima se vode rasprave u Federalnim rezervama: očekivanja budućeg kretanja stope inflacije i budućnost financijske stabilnosti. Predsjednica Feda Yellen je nakon sastanka FOMC-a izrazila očekivanje da će stopa inflacije biti povećana. Slično mišljenje je dao i predsjednik Feda iz Njujorka Dudley koji je izjavio da je stopa inflacije na nešto nižoj razini, ali da bi trebalo da raste prateći rast zarada zaposlenih s obzirom na to da se stanje na tržištu rada poboljšava, što omogućava Fedu da postupno umanji monetarne stimulanse. Prema njegovim riječima situacija u gospodarstvu SAD je zapravo veoma dobra uzimajući u obzir da je stopa nezaposlenosti na razini od 4,3%, a stopa inflacije na razini od 1,5%, te je dodao da su SAD veoma blizu razine pune zaposlenosti. S druge strane, predsjednik Feda iz Čikaga Evans je izjavio da je sve više zabrinut zbog nedavnog smanjenja stope inflacije i naveo je da će Fedu trebati više napora da utječe na rast stope inflacije ka ciljanoj razini od 2,0%. Sličan stav ima i predsjednik Feda iz Dalasa Kaplan koji je izjavio da treba sačekati više dokaza o tome da je smanjenje stope inflacije privremenog karaktera. S druge strane, predsjednik Feda iz Bostona Rosengren je izjavio da u eri niskih kamatnih stopa kreatori monetarnih politika moraju da uzimaju u obzir rizike po financijsku stabilnost koje nose niske kamatne stope. Zamjenik predsjednice Feda Fischer je izjavio da su SAD i druge zemlje preduzele korake da ojačaju sustave za financiranje kupovina stambenih jedinica i da je dugo razdoblje niskih kamatnih stopa utjecalo na povećanje obujma trgovanja ovim nekretninama i na rast njihovih cijena, što je upravo čimbenik koji je prethodio posljednjoj financijskoj krizi.

Tablica 4: Kretanje ekonomskih pokazatelja za SAD

Red. br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Indeks vodećih ekonomskih pokazatelja	SVIBANJ	0,3%	0,3%
2.	Indeks prodaje postojećih kuća (M/M)	SVIBANJ	-0,4%	1,1%
3.	Indeks prodaje novoizgađenih kuća (M/M)	SVIBANJ	3,7%	-11,4%
4.	Indeks radnointenzivne proizvodnje Fed iz Kanzas Sitija	LIPANJ	9	11
5.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	17. LIPNJA	240.000	241.000
				238.000

Tijekom proteklog tjedna EUR je blago aprecirao u odnosu na USD te je tečaj s 1,11980 povećan na 1,11940.

Graf 2: Kretanje tečaja EURUSD tijekom proteklog tjedna

VELIKA BRITANIJA

Tijekom proteklog tjedna ministar za Brexit Davis započeo je pregovore o Brexitu kojima će se definirati uvjeti napuštanja EU, te će se odrediti buduće veze Velike Britanije s EU.

Umjesto dosadašnjeg člana MPC BoE gđe Forbes kojoj mandat ističe krajem ovog mjeseca i koja je na posljednjoj sjednici snažno zagovarala povećanje referentne kamatne stope BoE, imenovana je Silvana Tenreyro.

Tijekom proteklog tjedna članovi MPC BoE su davali prilično različite izjave. Dok je guverner BoE Carney nastojao da ublaži špekulacije o skorijem povećanju referentne kamatne stope, ističući da prvo želi da vidi kako će se ekonomija kretati tijekom pregovora o Brexitu koji će biti intenzivirani u narednim mjesecima. Carney je skrenuo pažnju i na negativne učinke sumorne političke situacije nastale nakon što je na parlamentarnim izborima održanim 8. lipnja premijerka May izgubila parlamentarnu većinu.

Glavni ekonomista BoE Haldane je izjavio da bi u ovoj godini glasovao za povećanje referentne kamatne stope, zauzimajući optimističniji ton u odnosu na guvernera BoE Carneya i ujedno pojačavajući signale različitih mišljenja u BoE. Također, odlazeći član MPC BoE gđa Forbes je ponovo pozvala na povećanje kamatnih stopa koje treba da se desi odmah, s ciljem zaustavljanja inflatornih pritisaka koji su rezultat slabljenja GBP.

Premijerka Njemačke Merkel je na konferenciji za novinare koja je održana u Briselu ukazala na to da je prijedlog premjerke Velike Britanije o očuvanju prava građana EU nakon Brexit-a dobar početak, ali da ne predstavlja prelomnu točku u pregovorima. Markel je istakla da je nakon pregovora koji su do sada održani jasno da ih očekuje dug put, te je dodala da će svih 27 članica EU, a posebno Njemačka i Francuska, biti spremne i neće dozvoliti unutarnja razjedinjenja. S druge strane, Velika Britanija se usmjerava ka 48 najsirošnjih zemalja i obećava da će zadržati postojeći bescarinski pristup s ovim zemljama za sve proizvode, osim naoružanja, s ciljem jačanja trgovine u trenutnim nesigurnim uvjetima i s ciljem pomoći ovim zemljama na unapređenju njihovih ekonomija.

Tablica 5: Kretanje ekonomskih pokazatelja za UK

Red. br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Rightmove cijene kuće (G/G)	LIPANJ	2,8%	1,8%
2.	Pozajmice javnog sektora (u mld GBP)	SVIBANJ	7,0	6,0
3.	CBI tvorničke porudžbine	LIPANJ	7	16

Tijekom proteklog tjedna GBP je deprecirala u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Tečaj EURGBP je zabilježio rast s razine od 0,87595 na razinu od 0,87990, dok je tečaj GBPUSD smanjen s razine od 1,2783 na razinu od 1,2718.

JAPAN

Tijekom proteklog tjedna objavljen je zapisnik sa sjednice MPC BoJ koja je održana 26-27. travnja, a koji je pokazao da su se članovi ovog tijela složili da će suma otkupa javnog državnog duga fluktuirati u sklopu programa kvantitativnih olakšica, ali da ne očekuju promjene koje bi mogle uzrokovati probleme u tržišnim operacijama koje BoJ provodi. Zapisnik je potvrdio da je BoJ postala uvjerenija o pitanju ekonomije, te da je sada manje zabrinuta zbog usporenja razine otkupa duga, ali je ipak opreznost iskazana u dijelu inflatornih očekivanja. Guverner BoJ Kuroda je izrazio uvjerenost u sveukupan ekonomski rast kao rezultat snažnog izvoza i industrijske proizvodnje, te je dodao da je za BoJ važno da nastavi s kvantitativnim olakšicama i da pažljivo prati trend cijena jer je inflacija i dalje niska, uprkos jačanju tržišta rada. Viceguverner BoJ Iwata je odbacio potrebu povećanja kamatnih stopa u skorijem razdoblju, naglašavajući da ekonomija i dalje zahtjeva podršku moćnih monetarnih olakšica, uz inflaciju koja je daleko od ciljane razine od 2%. On je, također, pozvao na obvezivanje BoJ na povećanje programa otkupa obveznica za 80 bilijuna JPY godišnje, čak i nakon što je obujam kupovina značajno oslabio. Istraživanje koje je proveo Reuters među korporacijama u Japanu je pokazalo da 40% japanskih kompanija smatra da je smanjenje domaće tražnje njihova najveća zabrinutost u naredne tri godine, dok 34% smatra nedostatak radne snage najvećom zabrinutošću, pojačavajući teškoće prevazilaženja problema rapidnog smanjenja i starenja populacije.

Tablica 6: Kretanje ekonomskih pokazatelja za Japan

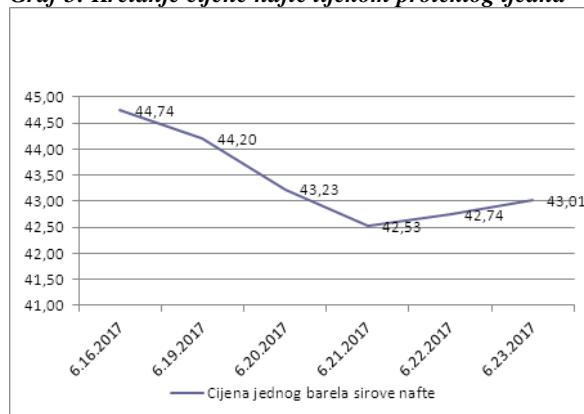
Red. br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Trgovinska bilanca (u mlrd JPY)	SVIBANJ	43,3	-203,4
2.	Izvoz (G/G)	SVIBANJ	16,0%	14,9%
3.	Uvoz (G/G)	SVIBANJ	14,5%	17,8%
4.	Indeks ukupne industrijske aktivnosti (M/M)	TRAVANJ	1,6%	2,1%
5.	Porudžbine strojnih alata F (G/G)	SVIBANJ	-	24,5%
6.	PMI radnointenzivni sektor P	LIPANJ	-	52,0
				53,1

JPY je tijekom proteklog tjedna deprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURJPY zabilježio rast s razine od 124,15 na razinu od 124,50. JPY je deprecirao u odnosu na USD, te je tečaj USDJPY povećan s razine od 110,88 na razinu od 111,28.

NAFTA I ZLATO

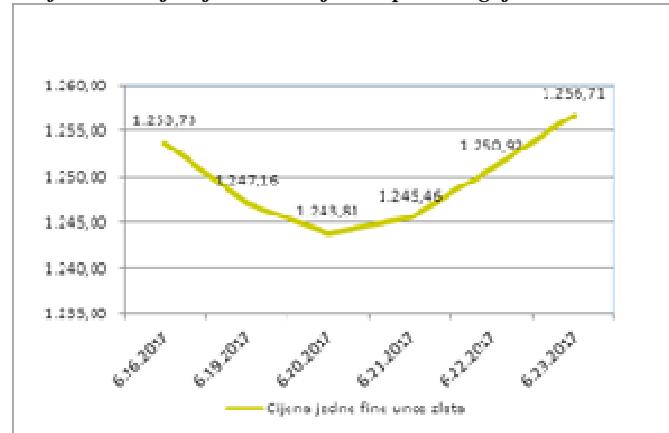
Na otvaranju njujorške burze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 44,74 USD (39,95 EUR). Na smanjenje cijene nafte na najnižu razinu zabilježenu od kolovoza prošle godine je utjecala zabrinutost investitora zbog neravnoteže na tržištu ovog energenta, odnosno viška ponude nad tražnjom. U srijedu je objavljena informacija o smanjenju američkih zaliha nafte za 2,45 milijuna barela na tjednoj razini, što je veće smanjenje od očekivanog smanjenja za 2,1 milijuna barela. Ipak, ova informacija je samo ublažila veće smanjenje cijene nafte. Cijena nafte je od početka godine smanjena za oko 20%, a prema mišljenju analitičara Bank of America Merrill Lynch, mogla bi da bude smanjena na razinu od 30 USD po jednom barelu sirove nafte. Napor pojedinih zemalja članica OPEC-a i drugih zemalja proizvođača nafte koje sudjeluju u sporazumu o smanjenju obujma proizvodnje nafte su umanjeni povećanjem obujma proizvodnje nafte u drugim zemljama. Tijekom proteklog tjedna objavljene su informacije o povećanju obujma proizvodnje nafte u Libiji i Nigeriji, članicama OPEC-a koje ne sudjeluju u sporazumu o smanjenju obujma proizvodnje. Na zatvaranju tržišta u petak cijena nafte je iznosila 43,01 USD (38,42 EUR).

Graf 3: Kretanje cijene nafte tijekom proteklog tjedna

Na otvaranju londonske burze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.253,73 USD (1.119,60 EUR). Odluka FOMC-a i izjave Fedovih zvaničnika, koje ne upućuju na njihovu pretjeranu zabrinutost zbog niske inflacije u SAD, utjecale su na smanjenje cijene zlata na najnižu razinu zabilježenu u posljednjih mjesec dana. Doprinos smanjenju cijene zlata dalo je i objavljanje redovnog mjesečnog biltena ECB-a u kojem je navedeno da su umanjeni globalni ekonomski rizici, kao i da je stanje na finansijskim tržištima jačih ekonomskih zemalja bolje nego što je bilo tijekom proteklih godina. Tako je u cijena jedne fine unce zlata na zatvaranju tržišta u utorak iznosila 1.243,81 USD. Međutim, značajnije smanjenje cijene ovog plemenitog metala je sprječeno uslijed povećane zabrinutosti investitora za pregovore zvaničnika Velike Britanije i EU o Brexitu. Ipak, krajem tjedna je izraženiji bio utjecaj tražnje za sigurnijim investicijama, što se odrazilo i na rast cijene zlata. Na zatvaranju tržišta u petak cijena zlata je iznosila 1.256,71 USD (1.122,66 EUR).

Graf 4: Kretanje cijene zlata tijekom proteklog tjedna

Pripremili:

Služba Front Office

Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je utemeljen na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantirati njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na bazi njih.